

Diplomová práce

Student : Lenka RATAJOVÁ

Obor : ČJ – D

Název práce v českém jazyce : Antologie fantasy pro děti a mládež

Název práce v anglickém jazyce : Anthology of Fantasy Literature for Children and Teenagers

Oponent diplomové práce : Mgr. Štěpánka Klumparová

Posudek oponenta diplomové práce:

Autorka práce si vytkla za cíl vytvořit antologii fantastické literatury pro děti a mládež a nabídnout učitelům a jejich žákům podnětné a čtivé texty jako výchozí materiály pro práci v hodinách literatury. V této antologii ovšem čtenář nenalezne pouze ukázky 18 fantasy textů (z toho 2 od českých autorek, zbytek od autorů zahraničních) opatřených komentářem, který ukázku zasazuje do kontextu celého díla a vystihuje, v čem dílo přesahuje rámec „klasické“ fantasy literatury. Práce je navíc obohacena o pracovní listy a doprovodný didaktický komentář. Na konci každého didaktického komentáře jsou uvedeny následující údaje: cíl práce, doporučená časová dotace, forma práce, vhodná fáze vyučovacího procesu a potřebné pomůcky.

Na práci oceňuji množství prostudovaných titulů primární i sekundární literatury, ale především erudovaný a promyšlený způsob výběru charakteristických ukázek a jejich provázání s úkoly (z pracovních listů) zaměřenými na stěžejní a originální významy díla. Úkoly jsou přizpůsobeny čtenářské kompetenci žáků, jimž je text určen. Zároveň jim pomáhají v podkryvání významovosti díla, učí je nad dílem přemýšlet, hledat souvislosti (uvnitř i vně díla) nespokojit se s povrchním porozuměním. Pracovní listy neslouží pouze k samostatnému vyplnění jednotlivými žáky, ale i jako východisko k práci ve dvojicích či ve větších skupinách. Většina úkolů vyžaduje od žáků tvořivou činnost a hlubší zamyšlení, některé sady úkolů (většinou pro žáky mladšího školního věku) jsou pojaté jako kvízy a slouží ke kontrole pozorného čtení. Podle doporučení autorky mohou některé pracovní listy sloužit i jako východisko pro dlouhodobější projekt, jiné pro domácí práci jednotlivců. Autorka zdůrazňuje, že záleží na konkrétním učiteli, jak s předkládaným materiálem naloží: jakou zvolí časovou dotaci, formu práce, apod. Pokud k dílu existuje filmové zpracování, jsou otázky záměrně formulovány takovým způsobem, aby je mohl zodpovědět žák, který knihu skutečně četl, a ne žák-divák. Diplomantka ukazuje cestu učitelům, kteří u svých žáků rezignovali na vedení čtenářských deníků, jak je možné zadávat pro žáky zajímavé, tvořivé a na internetu nestažitelné úkoly k četbě knih.

Didaktický komentář objasňuje zařazení jednotlivých otázek i jejich pořadí, nenabízí však konkrétní řešení úkolů, učiteli pouze naznačuje, jakým směrem by se žakovské odpovědi měly ubírat, aby nebyly v rozporu s autorskou záměrností a didaktickým cílem.

Autorka práce se vyjadřuje velmi přesně a srozumitelně. Jediným drobným nedostatkem práce je výskyt několika překlepů v ukázkách z děl.

Autorce se podařilo sestavit pro učitelskou praxi přínosný soubor kvalitních textů a zároveň metodickou příručku vysoké úrovně, svůj původně vytyčený cíl vytvořit antologii fantasy literatury pro děti a mládež tedy daleko překonala.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako výbornou.

V Praze dne 23. 8. 2009

Prospěš oponenta diplomové práce